

DORU CIUCESCU

**CALOTĂ DE GHEAȚĂ,
PINGUINI
ȘI...
TEMPERATURI ESTIVALE
ÎN
ANTARCTICA**

Cuprins

De ce, pentru mine, Antarctica
a devenit un obiectiv turistic? / 6

În cursa aeriană București - Amsterdam,
povestea vieții evreului Julius Popper,
născut pe 15 decembrie 1857, la București,
decedat pe 5 iunie 1893, la Buenos Aires,
neprimit la București, dar... primit la
Școala de Drumuri și Poduri, din Paris,
cu cetățenia română refuzată,
cu cetățenie otomană acordată,
colonizator al Țării Focului,
conducătorul Companiei Anonime
Spălătoriile de Aur din Sud,
monede de aur cu numele "Popper",
de un gram și de cinci grame
găsit mort în propriul apartament,
povestea lui Emil Racoviță,
născut pe 10 august 1868, la Iași,
decedat pe 17 noiembrie 1947, la Cluj,
licențiat la Sorbona în drept și științe naturale,
doctor în științe naturale,
membru al Societății Franceze de Zoologie,
participant al Expediției Belgiene în Antarctica,
descoperitorul științific al balenei cu cioc,
director-adjunct al Laboratorului Oceanografic
"Arago", din Banyuls-sur-Mer,
fondatorul Oficiului Național de Turism,
fondatorul Institutului Speologic din Cluj,
președintele Academiei Române / 12

Tranzit în aeroportul din Amsterdam,
capitala Olandei, chiar dacă sediile
Parlamentului și Guvernului sunt la... Haga,
localitate inclusă în circuitul occidental,
realizat cu... autoturismul "Dacia 1310",
în perioada 20 iulie - 4 septembrie 1984,
traversarea Mării Mediterane cu feribotul
pe distanța Oran - Marsilia,
cu itinerariul prin Franța, Italia, Elveția,
Republica Federală Germania, Olanda,
Belgia, Luxemburg, Franța, Andorra,
Spania, Portugalia, din nou Spania,
traversarea Mării Mediterane cu feribotul,
pe distanța Malaga - Melilla,
continuarea circuitului
prin Maroc și Algeria,
până la Oran / 46

În cursa aeriană Amsterdam - Buenos Aires,
povestea lui Juan Domingo Perón,
născut pe 6 octombrie 1895, la Lobos,
decedat pe 1 iulie 1974, la Olivos,
căsătorit de trei ori, vădov cu primele două soții,
cu Aurelia Gabriela Tizón de Perón,
în perioada 5 ianuarie 1929 - 10 septembrie 1938,
cu Maria Eva Duarte de Perón,
în perioada 22 octombrie 1945 - 26 iulie 1952,
cu María Estela Martínez Cartas de Perón,
în perioada 15 noiembrie 1951 - 1 iulie 1974,
președinte al Argentinei de două ori,
în perioadele 4 iunie 1946 - 21 septembrie 1955
și 12 octombrie 1973 - 1 iulie 1974,
vizita în Argentina din 5 - 8 martie 1974
a lui Nicolae și Elena Ceaușescu / 54

Cu autocarul de la Uşuaia,
 cel mai sudic oraş al lumii,
 de pe malul canalului Beagle,
 la Punta Arenas,
 de pe malul strâmătorii Magellan,
 traversarea Țării de Foc și
 a părții sudice a Patagoniei,
 vânt cu viteză de peste 100 de kilometri pe oră,
 cazare în Uşuaia, la hotelul de... trei stele
 "Hosteria y Restaurante America"
 și în Punta Arenas, la hotelul de... o stea
 "Barefoot & Backpackers",
 fără, respectiv, cu... bucătărie comună,
 Julius Popper prezentat atât în muzeele
 "Fin del Mundo", din Uşuaia, cât și
 "Maggiorinno Borgatello", din Punta Arenas,
 fără, respectiv, cu... mențiunea că
 ar fi fost ucigaş de amerindieni ona / 58

De la Uşuaia la Antarctica,
 1.000 de kilometri de parcurs
 pe lângă Capul Horn, traversând pasajul Drake,
 cu nava "Ushuaia",
 două paturi suprapuse în cabină,
 90 de turişti cu vechime, majoritatea americani,
 niciun englez, francez, german ori spaniol,
 nn singur român,
 cabinieri imitând unele românce, din alte serii,
 cu propoziții ca... "Ce mai faci, cocoşelul meu?"
 poveşti de călătorie atât de extraordinare,
 încât cel mai des auzeam întrebarea... "Really?"
 și exclamația... "O, my God!",
 albatroşi planând deasupra Oceanului Antarctic,
 fermecătoare răsărituri și apusuri de soare / 65

Opt debarcări cu bărci "Zodiac"
 pe... diferite insule și una pe... continent,
 cea mai sudică fiind Baza argentiniană "Brown",
 situată la 64°54'07" sud și 62°52'03" vest,
 temperaturi... estivale, vântul ca... o adiere,
 apa fără... valuri, ca... o oglindă,
 calotă de gheață... în retragere,
 ghețari... producători... de aisberguri,
 foci Wendell și leopardzi de mare,
 dormind... pe sloiuri de gheață ori aisberguri,
 respirație zgomotoasă de balene, orci și delfini,
 "creşe" de pinguini... urât mirositoare,
 dungii albe de... găinaț în toate direcțiile,
 lei de mare... "latrînd" la turiștii în trecere,
 la tot pasul... balegă de... lei de mare
 și de... elefanți de mare,
 baie de... maxim jumătate de minut
 în apa ca de... "frapieră",
 de lângă plaja de... pietriş,
 a insulei... Paradisului,
 ceremonia de... înmânare a
 "Certificatului de debarcare
 pe continentul Antarctica",
 fotografii de grup și individuale,
 alături de... bannerul
 "Călători ai lumii,
 în toate cele șapte continente" / 70

Nota bene

*

Cărți de Doru Ciucescu,
 membru al Uniunii Scriitorilor
 din România / 78

Anexa 1

*

Lista neexhaustivă
a zborurilor cu avionul,
în călătorii externe
(peste 150 de zboruri,
peste 450.000 de kilometri) / 82

Anexa 2

*

Listă neexhaustivă,
cu personaje de ficțiune,
din cărțile mele
(peste 240 de personaje de ficțiune) / 94

Anexa 3

*

Certificatul Expediției Antarctica / 111

De ce, pentru mine, Antarctica a devenit un obiectiv turistic?

Când am început să discut cu prietenii despre eventualitatea unei călătorii în continentul Antarctica, am primit o lungă serie de întrebări, de toate categoriile și pe diverse tonuri, printre care, cea mai elocventă mi s-a părut una ironică: "Ce urmează acum, să pleci pe Lună?" Adică intenția mea este... insolită, de domeniul... absurdului.

Desigur, pentru mine, Antarctica a devenit un obiectiv turistic obligatoriu după multe ezitări, mai ales că eforturile financiar și fizic au fost deosebit de importante. Efortul financiar s-a ridicat la aproximativ 10.000 de euro și chiar dacă nu ar fi fost moștenirea primită de la părinții mei, eu aș fi cheltuit ultimele mele economii, m-aș fi împrumutat, tot aș fi plecat pe continentul de la polul sud, un fel de "nec plus ultra" pentru mine. Cât privește efortul fizic, el înseamnă să fii suficient de puternic pentru a sta pe fotoliul îngust, de la clasa economică, al unui avion, în poziția "ca la dentist", timp de trei ore, în cazul distanței București - Amsterdam, de 14 ore, în cazul distanței Amsterdam - Buenos Aires, și de cinci ore, în cazul distanței Buenos Aires - Ușuaia. De multe ori, văzându-mă la vârstă septuagenară, mi s-a întâmplat ca unii turiști din grup să îmi propună să tragă de trolerul meu, dar eu i-am refuzat politicos, motivând astfel: "Când nu voi

mai putea să trag de troler, atunci voi înceta a mă înscrie în excursii."

Înaninte de a răspunde la întrebare, trebuie să menționez că excursia am efectuat-o în perioada 9 - 27 februarie 2019. Traseul a cuprins zborul din București la Ușuaia, cu escale la Amsterdam și Buenos Aires. Din Ușuaia, de pe malul strâmtorii Beagle, am făcut o excursie opțională cu autocarul până la Punta Arenas, de pe malul strâmtorii Magellan, și retur. De la Ușuaia, programul a cuprins o croazieră cu nava "Ushuaia", de 90 de locuri, spre Antarctica, traversând Pasajul Drake, făcând zig-zaguri printre Insulele Shetland de Sud, până pe țărmul peninsulei Antarctica, unde am ajuns cu bărcile motorizate "Zodiac", cu 12 locuri. La întoarcere traseul s-a asemănat cu cel de la ducere, dar fără excursii opționale.

Un prim răspuns personalizat la întrebarea din titlul acestui capitol vine de la dubla mea pasiune, de a efectua călătorii - am vizitat peste 60 de țări, din care 34 în afara Europei (1. Algeria, 2. Egipt, 3. Kenya, 4. Maroc, 5. Tunisia, 6. Argentina, 7. Brazilia, 8. Chile, 9. Columbia, 10. Ecuador, 11. Panama, 12. Peru, 13. Uruguay, 14. Cuba, 15. Canada, 16. Mexic, 17. Statele Unite ale Americii, 18. Cambodgia, 19. China, inclusiv Hong Kong și Macao, 20. Emiratele Arabe Unite, 21. India, 22. Iordania, 23. Iran, 24. Israel, 25. Madagascar, 26. Maldive, 27. Mauritius, 28. Qatar, 29. Seychelles, 30. Sri Lanka, 31. Taiwan, 32. Vietnam, 33. Australia, 34. Noua Zeelandă) - și, totodată, de a scrie despre o parte dintre ele, eu devenind între timp scriitor-călător în șase continente. Cele 11 cărți scrise de mine în această categorie, repartizate pe

Respectiv, sunt următoarele: a. Africa: 1. "Mâncătoarele de ruj de buze din Casablanca" (Editura Didactică și Pedagogică, București, 2005); b. America de Nord: 2. "America panglicilor cenușii, un vis... românesc" (Rovimed Publishers, Bacău, 2017); 3. "Bătrânul și Cuba" (Rovimed Publishers, Bacău, 2014); c. America de Sud: 4. "Condori, lame și... cornutele bisericii și politicii din Peru" (Rovimed Publishers, Bacău, 2018); d. Australia: 5. "Trasee de bumerang în Australia" (Rovimed Publishers, Bacău, 2018); e. Asia: 6. "Cambodgia supraviețuitorilor din comunismul maximalist al khmerilor roșii" (Rovimed Publishers, Bacău, 2016); 7. "Străluciri diamantine în Israel" (Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008); 8. "Iran, de la autocrația monarhilor la teocrația ayatolahilor" (Rovimed Publishers, Bacău, 2018); 9. "Vietnam, mumia comunistă reîncarnată în dragon capitalist" (Editura Didactică și Pedagogică, București, 2015); e. Europa: 10. "Grecia năbădăiosului înamorat, Zeus" (Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009); 11. "Peste Prut și mai departe..." (Editura Didactică și Pedagogică, București, 2007). Astfel, efectuarea acestei călătorii a reprezentat o împlinire a dublei mele pasiuni, am devenit primul scriitor român din toate timpurile, care a călătorit în toate continentele și a scris cel puțin o carte despre o parte din fiecare dintre ele, altfel spus, am devenit **primul scriitor-călător în șapte continente, din literatura română.**

Un alt răspuns este o revanșă față de dictatorul Nicolae Ceaușescu, numit de propaganda culturnicilor "cel mai iubit român", care a făcut din România o închisoare, din care se putea pleca foarte

greu într-o țară din afara gulagului comunist. În schimb, "cel mai împușcat dintre români", cum l-am numit eu pe Nicolae Ceaușescu, și-a permis pe bani publici să viziteze măcar o dată, nici mai mult, nici mai puțin decât 82 de țări, pe care le voi reda în ordine cronologică, menționând și anul primei vizite oficiale: în 1965: 1. Austria; 2. Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste; 3. Bulgaria; în 1967: 4. Ungaria; 5. Iugoslavia; în 1968: 6. Cehoslovacia; în 1969: 7. Turcia; 8. Polonia; 9. Iran; 10. Italia; în 1970: 11. Franța; 12. Statele Unite ale Americii; 13. Maroc; în 1971: 14. China; 15. Coreea de Nord; 16. Vietnam; 17. Mongolia; 18. Finlanda; în 1972: 19. Algeria; 20. Africa Centrală; 21. Republica Democrată Congo; 22. Zair; 23. Zimbabwe; 24. Tanzania; 25. Sudan; 26. Egipt; în 1973: 27. Pakistan; 28. Olanda; 29. Italia; 30. San Marino; 31. Republica Federală Germania; 32. Cuba; 33. Costa Rica; 34. Venezuela; 35. Columbia; 36. Ecuador; 37. Peru; 38. Senegal; în 1974: 39. Libia; 40. Liban; 41. Siria; 42. Irak; 43. Liberia; 44. Argentina; 45. Guineea; în 1975: 46. Japonia; 47. Filipine; 48. Iordania; 49. Brazilia; 50. Mexic; 51. Marea Britanie; 52. Portugalia; în 1976: 53. Grecia; 54. Kuweit; în 1977: 55. Mauritania; 56. Ghana; 57. Coasta de Fildeș; 58. Nigeria; 59. Republica Democrată Germană; în 1978: 60. Laos; 61. Kampuchea Democrată; în 1979: 62. Gabon; 63. Angola; 64. Zambia; 65. Mozambic; 66. Burundi; 67. Spania; în 1980: 68. Suedia; 69. Danemarca; 70. Norvegia; în 1982: 71. Indonezia; 72. Singapore; 73. Malayezia; în 1983: 74. Etiopia; 75. Somalia; 76. Malta; 77. Cipru; în 1985: 78. Canada; în 1987: 79.

Respectiv: Nepal; 80. Birmania; în 1988: 81. Australia; 82 Kenya.

Un alt răspuns este dorința de a vizita locuri pe unde au trecut doi oameni celebri, ambii născuți în România, ambii cu studii superioare la Paris, doctorul în biologie Emil Racoviță și inginerul de șosele și poduri Julius Popper, primul ajungând atât în Țara de Foc, cât și în Antarctica, unde chiar a petrecut o iarnă cu nava prinsă între ghețuri, al doilea netrecând cercul polar de sud, dar a jucat un rol primordial în Goana după Aur din Țara de Foc

Ca o parantază la acest răspuns, un aspect interesant privind capriciile climei din Antarctica este că nava "Belgica", a expediției în care a participat și Emil Racoviță, a fost prinsă în ghețuri pe 16 februarie 1898 și a reușit să se elibereze de de acolo pe... 15 februarie 1899. Deci, dacă pe 16 februarie a fost atât de frig, încât ghețurile au făcut... imposibilă plecarea navei, după un an fără o zi a fost atât de cald, încât plecarea a fost... posibilă. Mai mult, după 120 de ani și câteva zile, în perioada 19 - 22 februarie 2019, cât nava "Ushuaia" a navigat în apropiere de țărmul Antarcticii, am beneficiat de... temperaturi estivale. Efectele încălzirii globale sunt evidente și în acest caz!

Nu în ultimul rând, un răspuns s-a constituit încă din copilărie, după lectura unor cărți de ficțiune, printre care "Sfinxul ghețarilor" (n.a. în franceză, "Le Sphinx des glaces"), de Jules Verne, și "Toate pânzele sus!", de Radu Tudoran. Ca o curiozitate, ambii autori... nu au călătorit niciodată în mările australe.

Prima dintre ele a apărut pe 22 noiembrie 1897, sub egida editurii "Hetzl", din Paris, și una

dintre traduceri în română, pe care eu am citit-o a văzut lumina tiparului în 1958, la Editura Tineretului, din București. Ea este o continuare a romanului "Aventurile lui Arthur Gordon Pym" (n.a. în engleză, "The narrative of Arthur Gordon Pym of Nantucket"). Capitolul IX din romanul lui Jules Verne face direct trimitere la zona din Antarctica, vizitată de mine: "De la Insulele Sandwich la cerul polar". O eroare celebră a lui Jules Verne a fost faptul că el a descris Antarctica tăiată diametral de... un canal, care trece... chiar pe la polul sud.

În a doua carte, apărută în 1954, cu tirajul enorm, de 1.400.000 de exemplare, goeleta românească "Speranța" pleacă din Sulina și ajunge la Ușuaia, poate singurul roman din gulagul dejisto-ceaușist, în care nu se vorbește de lupta de clasă, de dictatura proletariatului, în care personajele nu sunt obligatoriu eroi ai făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate. Am citit această carte de câteva ori, pentru a mă abandona visării de a călători în lume, de a retrăi speranța că regimul comunist din România se va prăbuși.

**În cursa aeriană București - Amsterdam,
povestea vieții evreului Julius Popper,
născut pe 15 decembrie 1857, la București,
decedat pe 5 iunie 1893, la Buenos Aires,
neprimit la București, dar... primit
Școala de Drumuri și Poduri, din Paris,
cu cetățenia română refuzată,
cu cetățenie otomană acordată,
colonizator al Țării Focului,
conducătorul Companiei Anonime
Spălătoriile de Aur din Sud,
monede de aur cu numele "Popper",
de un gram și de cinci grame
găsit mort în propriul apartament,
povestea lui Emil Racoviță,
născut pe 10 august 1868, la Iași,
decedat pe 17 noiembrie 1947, la Cluj,
licențiat la Sorbona în drept și științe naturale,
doctor în științe naturale,
membru al Societății Franceze de Zoologie,
participant al Expediției Belgiene în Antarctica,
descoperitorul științific al balenei cu cioc,
director-adjunct al Laboratorului Oceanografic
"Arago", din Banyuls-sur-Mer,
fondatorul Oficiului Național de Turism,
fondatorul Institutului Speologic din Cluj,
președintele Academiei Române**

În sfârșit, după o așteptare de aproape un an,
de când am planificat această călătorie în

Antarctica, mă aflu în primul zbor, din cele trei,
spre Ușuaia.

Insolitul meu obiectiv turistic nu a mai fost
dorit de un număr suficient de români, care să
formeze un grup, de aceea am fost nevoit să plec
singur. Această situație implică mai multe condiții
de îndeplinit. Prima dintre ele este cunoașterea
limbii engleze la un nivel suficient de bun, pentru a
comunica în aeroporturi, la hoteluri, în avioane pe
nava de croazieră și așa mai departe. Eu vorbesc
binișor în engleză și, ca sprijin suplimentar,
foarte bine în franceză. A doua condiție este o stare
de sănătate în parametri normali, fără căderi de
tensiune ori pierderi de conștiență. Pulsul meu este
normal, de 55 bătăi pe minut și nu prezintă aritmie.
Dar, eu sufăr de cardiopatie ischemică și am
tensiunea arterială sub cea normală, de 105 cu 75 de
milimetri coloană de mercur. De aceea zilnic înghit
șapte pastile diferite, din care șapte dimineața și trei
la amiază, chiar dacă doctorii mi-au prescris... doar
patru, din care patru dimineața și două la amiază.
Într-un astfel de demers, mai ales când călătorești
solitar, foarte importantă devine experiența căpătată
privind trecerea prin controlul vamal și al poliției de
frontieră, transbordarea de la aeroport la hotel și
invers, îndeplinirea formalităților de la recepția
hotelurilor și păstrarea în siguranță a pașaportului și a
banilor.

În peregrinările mele, nu de puține ori mi s-a
întâmplat ca în timpul transportului cu autocarul,
trenul ori avionul să întâlnesc oameni cu aceleași
preocupări sau mult apropiate. În cursa București -
Amsterdam am avut vecină de fotoliu o doamnă
frumoasă, la care timpul smulsese deja de la unele

Respectiv fire de pâr culoarea pe care cu o jumătate de secol în urmă o împrumutase de la spicele de grâu. Paradoxal pentru prejudecata privind blondele, frumusețea ei fizică se estompa în fața celei spirituale în momentul când începea să vorbească. Această doamnă dorea... să scrie o carte despre Julius Popper și Emil Racoviță, care au explorat, printre altele, Țara de Foc. Până și originea prenumelui ei avea o istorioară simpatică, pe care o redau cu vorbele ei: "Tatăl meu, decedat în prezent, a fost bibliotecar și a dorit să mă cheme... hm... hm... Ananda, adică inversul de la Adnana, personajul principal feminin din «Toate pânzele sus!», de Radu Tudoran, dar funcționarul care a scris certificatul de naștere nu a înțeles acest prenume și a trecut unul apropiat, Amanda."

Despre numele ei de familie am aflat în urma unui dialog, din care redau o mare parte:

- Numele meu de fată este Popper.
- Ooo... sunteți rudă cu celebrul Popper?
- Ooo... nu sunt rudă cu Julius Popper.
- Am înțeles.

- În 1990, eu m-am măritat cu Peter Van Mirlo. El a însoțit un convoi de ajutoare, venite din străinătate în România. Eram profesoară de istorie, dar salariul meu era mai mic decât cel al unei femei de serviciu de la Căile Ferate Române.

- Ooo... sunteți rudă cu Jan van Mirlo, matelot pe celebra navă "Belgica"?

- Ooo... nu sunt rudă cu matelotul Jan van Mirlo, care a fost flamand din Belgia, mai precis din Antwerppen, cum spun flamanzii, și Anvers, cum spun francezii, în timp ce soțul meu a fost olandez, din Amsterdam.

- A fost?

- În prezent, eu sunt văduvă, nu am copii și doresc să îmi mențin tonusul cerebral, scriind cărți.

- Condoleanțele mele, doamnă Mirlo.

- Numele meu complet este Amanda Popper - Mirlo.

- De ce ați venit în România?

- Pentru a-mi rezolva succesiunea, deoarece a decedat și mama. Mi-am vândut și apartamentul din București, unica mea proprietate în România.

- Deci, dacă mai venți în România, dumneavoastră veți sta la hotel.

- Nu cred că voi mai reveni în România.

- De ce?

- Deoarece nu mă simt confortabil să trăiesc pe plaiurile mioritice, când proiectul de țară al unei mari părți a politicienilor români este "Amnistierea furtului de la stat", ei având dosare penale în acest sens.

- În țara unde m-am născut voi aștepta A Doua Venire a lui Iisus Hristos pe Pământ! Așa consider eu. Ce-i drept, am trăit mult în străinătate, trei ani în Oran și cinci ani în Casablanca, unde am fost detașat de la fostul Institut de Invățământ Superior, respectiv, de la actuala Universitate "Vasile Alecsandri", din Bacău. Astfel, eu nu am complexul celor care nu au ieșit din țară și nu cunosc nicio limbă de circulație internațională. Eu stăpânesc bine limbile enleză și franceză, am călătorit foarte mult în străinătate, am la activ aproape 500.000 de kilometri în avion și am călătorit în 34 de țări, fără a le pune la socoteală pe cele din Europa. Dar, spre deosebire de alții, care au călătorit la fel ori mai mult decât mine, eu am scris despre aceste călătorii, fiind scriitorul român în viață cu cele mai multe cărți